

UREDBA (EU) št. 465/2012 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 22. maja 2012

o spremembi Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe (ES) št. 987/2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004

(Besedilo velja za EGP in Švico)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 48 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Zaradi upoštevanja pravnih sprememb v nekaterih državah članicah in zagotovitve pravne varnosti zainteresiranim stranem, bi se morali temu prilagoditi tudi Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ in Uredba (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.

(2) Od Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti so bili prejeti ustrezni predlogi glede koordinacije sistemov socialne varnosti z namenom izboljšanja in posodobitve prava Unije in so bili vključeni v to uredbo.

(3) Spremembe družbene realnosti lahko vplivajo na koordinacijo sistemov socialne varnosti. Da se odzove na take spremembe, so potrebne spremembe zakonodaje, ki se uporablja, in na področju dajatev za brezposelnost.

(4) V pravu Unije je za člane letalske posadke in kabinskega osebja v Prilogi III k Uredbi Sveta (EGS) št. 3922/91 z dne 16. decembra 1991 o uskladitvi tehničnih predpisov

in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva ⁽⁴⁾ opredeljen pojem „domača baza“. Zaradi lažje uporabe naslova II Uredbe (ES) št. 883/2004 za to skupino oseb je upravičeno oblikovati posebno pravilo, na podlagi katerega postane pojem „domače baze“ merilo za določanje zakonodaje, ki se uporablja za člane letalske posadke in kabinskega osebja. Vendar pa bi morala zakonodaja, ki se uporablja za člane letalske posadke in kabinskega osebja, ostati stabilna in zaradi vzorcev dela ali sezonskih potreb tega sektorja načelo domače baze ne bi smelo povzročati pogostih sprememb zakonodaje, ki se uporablja.

(5) V primerih, ko oseba dela v dveh ali več državah članicah, bi bilo treba pojasniti, da pogoj o opravljanju „znatnega dela“ dejavnosti v smislu člena 13(1) Uredbe (ES) št. 883/2004 velja tudi za osebe, ki opravljajo dejavnost za različna podjetja ali pri različnih delodajalcih.

(6) Uredbo (ES) št. 883/2004 bi bilo treba spremeniti tako, da se vstavi nova določba, ki bi zagotovila, da se samozaposlenemu obmejnemu delavcu, ki postane popolnoma brezposeln, zagotovi prejemanje dajatev, če je dopolnil zavarovalno dobo kot samozaposlena oseba ali dobo samozaposlitve, priznано za namene dodelitve dajatev za brezposelnost v zadevni državi članici, kakor tudi če v državi članici stalnega prebivališča ni sistema dajatev za brezposelnost samozaposlenih oseb. To določbo bi bilo treba na podlagi izkušenj po dveh letih izvajanja pregledati in jo po potrebi spremeniti.

(7) Zato bi bilo treba Uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 883/2004 se spremeni, kot sledi:

1. v celotnem besedilu se izraz „Komisija Evropskih skupnosti“ nadomesti z izrazom „Evropska komisija“;

⁽¹⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 18. aprila 2012 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 10. maja 2012.

⁽²⁾ UL L 166, 30.4.2004, str. 1.

⁽³⁾ UL L 284, 30.10.2009, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 373, 31.12.1991, str. 4.

2. vstavi se naslednja uvodna izjava:

„(18b) V Prilogi III k Uredbi Sveta (EGS) št. 3922/91 z dne 16. decembra 1991 o uskladitvi tehničnih predpisov in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva (*) je pojem „domača baza“ za člane letalske posadke in kabinskega osebja opredeljen kot kraj, ki ga za člana posadke določi operator, na katerem član posadke ponavadi začne in konča delovni čas ali vrsto delovnih časov in na katerem operator v običajnih okoliščinah ni odgovoren za nastanitev zadevnega člana posadke. Zaradi lažje uporabe naslova II te uredbe za člane letalske posadke in kabinskega osebja je upravičeno, da se pojem domače baze uporabi kot merilo za določanje zakonodaje, ki se uporablja za člane letalske posadke in kabinskega osebja. Vendar bi morala zakonodaja, ki se uporablja za člane letalske posadke in kabinskega osebja, ostati stabilna in zaradi vzorcev dela ali sezonskih potreb tega sektorja načelo domače baze ne bi smelo povzročati pogostih sprememb zakonodaje, ki se uporablja.

(*) UL L 373, 31.12.1991, str. 4.“;

3. člen 9 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 9

Izjave držav članic o področju uporabe te uredbe

1. Države članice pisno uradno obvestijo Evropsko komisijo o izjavah iz točke I člena 1, zakonodaji in sistemih iz člena 3, konvencijah, sklenjenih v skladu s členom 8(2), najnižjih dajatvah iz člena 58 in neobstoju sistema zavarovanja iz člena 65a(1) ter o bistvenih spremembah. V takšnih uradnih obvestilih se navede datum, od katerega se ta uredba uporablja za sisteme, ki so navedeni v takšnih uradnih obvestilih držav članic.

2. Ta uradna obvestila se predložijo Evropski komisiji vsako leto in se ustrezno objavijo.“;

4. členu 11 se doda naslednji odstavek:

„5. Dejavnost članov letalske posadke in kabinskega osebja, ki opravljajo potniške ali tovarne storitve v zračnem prometu, se šteje za dejavnost, ki se opravlja v državi članici, v kateri je domača baza, kakor je opredeljena v Prilogi III k Uredbi (EGS) št. 3922/91.“;

5. v členu 12 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Za osebo, ki opravlja dejavnost zaposlene osebe v državi članici v imenu delodajalca, ki tam običajno opravlja svojo dejavnost in jo ta delodajalec napoti v drugo državo članico, da opravlja delo v imenu tega delodajalca, še naprej velja zakonodaja prve države članice, pod pogojem, da predvideno trajanje takega dela ne presega 24 mesecev in če ta oseba ni poslana, da nadomesti drugo napoteno osebo.“;

6. v členu 13 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Za osebo, ki običajno opravlja dejavnost zaposlene osebe v dveh ali več državah članicah, velja:

(a) zakonodaja države članice stalnega prebivališča, če ta oseba opravlja znaten del svoje dejavnosti v tej državi članici; ali

(b) če ta oseba ne opravlja znatnega dela svoje dejavnosti v državi članici stalnega prebivališča:

(i) zakonodaja države članice, v kateri je statutarni sedež ali poslovna enota podjetja ali delodajalca, če je ta oseba zaposlena pri enem podjetju ali delodajalcu; ali

(ii) zakonodaja države članice, v kateri je statutarni sedež ali poslovna enota podjetij ali delodajalcev, če je ta oseba zaposlena pri dveh ali več podjetjih ali delodajalcih, ki imajo statutarni sedež ali poslovno enoto le v eni državi članici; ali

(iii) zakonodaja države članice, v kateri je statutarni sedež ali poslovna enota podjetja ali delodajalca, ki ni država članica stalnega prebivališča, če je ta oseba zaposlena pri dveh ali več podjetjih ali delodajalcih, ki imajo statutarni sedež ali poslovno enoto v dveh državah članicah, pri čemer je ena od teh držav članica stalnega prebivališča; ali

(iv) zakonodaja države članice stalnega prebivališča, če je ta oseba zaposlena pri dveh ali več podjetjih ali delodajalcih, vsaj dva od njih pa imata statutarni sedež ali poslovno enoto v različnih državah članicah, ki niso država članica stalnega prebivališča.“;

7. v členu 36 se odstavek 2a nadomesti z naslednjim:

„2a. Pristojni nosilec osebi, ki je utrpela nesrečo pri delu ali zbolela za poklicno boleznijo in je upravičena do dajatev, ki jih plača ta nosilec, ne sme zavrniti odobritve iz člena 20(1), kadar ji ob upoštevanju trenutnega zdravstvenega stanja te osebe in verjetnega poteka bolezni v državi članici, v kateri ima ta oseba stalno prebivališče, ni možno nuditi zdravljenja, primerne stanju te osebe, v časovnem obdobju, ki je medicinsko utemeljeno.“;

8. člen 63 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 63

Posebne določbe za odstopanje od pravil o stalnem prebivališču

Za namene tega poglavja se člen 7 uporablja le v primerih, predvidenih v členih 64, 65 in 65a, in z omejitvami, določenimi v navedenih členih.“;

9. vstavi se naslednji člen:

„Člen 65a

Posebne določbe za popolnoma brezposelne obmejne delavce, kadar ni sistema dajatev za brezposelnost samozaposlenih oseb v državi članici stalnega prebivališča

1. Z odstopanjem od člena 65 se popolnoma brezposelna oseba, ki je kot obmejni delavec pred nedavnim dopolnila zavarovalno dobo kot samozaposlena oseba ali dobo samozaposlitve, priznana za namene dodelitve dajatev za brezposelnost v državi članici, ki ni država članica stalnega prebivališča te osebe in čigar država članica stalnega prebivališča je predložila uradno obvestilo, da sistem dajatev za brezposelnost v tej državi članici ne dopušča nobene možnosti, da se zajame kakršna koli kategorija samozaposlenih oseb, se prijavi pri službi za zaposlovanje v državi članici, v kateri je ta oseba opravljala zadnjo dejavnost kot samozaposlena oseba in pri predložitvi vloge za dajatve nadaljuje z izpolnjevanjem pogojev, določenih z zakonodajo slednje države članice. Popolnoma brezposelna oseba lahko o tem kot dodatni ukrep obvesti službo za zaposlovanje države članice stalnega prebivališča.

2. Popolnoma brezposelna oseba iz odstavka 1 prejema dajatve od države članice, katere zakonodaja je zanjo nazadnje veljala, v skladu z zakonodajo, ki jo ta država članica uporablja.

3. Kadar popolnoma brezposelna oseba iz odstavka 1 ne želi biti ali ostati na razpolago službam za zaposlovanje v državi članici zadnje dejavnosti potem ko je bila pri njej že prijavljena in želi iskati delo v državi članici stalnega prebivališča, se razen člena 64(1)(a) smiselno uporablja člen 64. Pristojni nosilec lahko podaljša obdobje iz prvega stavka člena 64(1)(c) do konca obdobja upravičenosti do dajatev.“;

10. v členu 71 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Upravna komisija odloča s kvalificirano večino, kakor je določeno v Pogodbah, razen pri sprejemanju svojega poslovnika, za katerega je potrebna sporazumna odločitev njenih članov.

Odločitve o vprašanjih v zvezi z razlago iz člena 72(a) se ustrezno objavijo.“;

11. vstavi se naslednji člen:

„Člen 87a

Prehodne določbe o uporabi Uredbe (EU) št. 465/2012

1. Kadar zaradi začetka veljavnosti Uredbe (EU) št. 465/2012 v skladu z naslovom II te uredbe za osebo velja zakonodaja druge države članice, ki ni država članica, katere zakonodaja je za to osebo veljala pred navedenim začetkom veljavnosti, se za to osebo v prehodnem obdobju, ki traja dokler se zadevne okoliščine ne spremenijo in v vsakem primeru ne več kot deset let od datuma začetka veljavnosti Uredbe (EU) št. 465/2012, še naprej uporablja zakonodaja države članice, ki se je uporabljala pred tem datumom. Ta oseba lahko zahteva, da se za njo preneha uporabljati prehodno obdobje. Taka zahteva se predloži nosilcu, ki ga je imenoval pristojni organ države članice stalnega prebivališča. Za zahteve, predložene do 29. septembra 2012 se šteje, da začnejo učinkovati 28. junija 2012. Zahteve, predložene po 29. septembru 2012 začnejo učinkovati na prvi dan v mesecu, ki sledi njihovi predložitvi.

2. Upravna komisija najpozneje do 29. junija 2014 oceni izvajanje določb iz člena 65a te uredbe in predloži poročilo o njihovi uporabi. Evropska komisija lahko, če je to primerno, na podlagi tega poročila predlaga spremembe navedenih določb.“

12. prilogi X in XI se spremenita v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Uredba (ES) št. 987/2009 se spremeni:

1. v členu 6(1) se točki (b) in (c) nadomestita z naslednjim:

„(b) zakonodaja države članice stalnega prebivališča, če je zadevna oseba zaposlena ali samozaposlena v dveh ali več državah članicah in opravlja del svoje oziroma svojih dejavnosti v državi članici stalnega prebivališča ali če zadevna oseba ni niti zaposlena niti samozaposlena;

(c) v vseh drugih primerih, zakonodaja države članice, katere uporaba je bila najprej zahtevana, če oseba opravlja dejavnost oziroma dejavnosti v dveh ali več državah članicah.“;

2. člen 14 se spremeni:

(a) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Za namene uporabe člena 13(1) osnovne uredbe oseba, ki ‚običajno opravlja dejavnost zaposlene osebe v dveh ali več državah članicah‘, pomeni osebo, ki hkrati ali izmenično za isto podjetje ali delodajalca ali za različna podjetja ali delodajalce opravlja eno ali več ločenih dejavnosti v dveh ali več državah članicah.“;

(b) vstavita se naslednja odstavka:

„5a. Za namene uporabe naslova II osnovne uredbe ‚statutarni sedež ali poslovna enota‘ pomeni statutarni sedež ali poslovno enoto, kjer se sprejemajo ključne odločitve podjetja in kjer se opravljajo naloge njegove glavne uprave.

Za namene člena 13(1) osnovne uredbe za zaposlenega člana letalske posadke ali kabinskega osebja, ki običajno opravlja potniške ali tovarne storitve v zračnem prometu v dveh ali več državah članicah, velja zakonodaja države članice, v kateri je domača baza, kakor je opredeljena v Prilogi III k Uredbi Sveta (EGS) št. 3922/91 z dne 16. decembra 1991 o uskladitvi tehničnih predpisov in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva (*).

5b. Postranske dejavnosti se pri določitvi zakonodaje, ki se uporablja po členu 13 osnovne uredbe, ne upoštevajo. Za vse primere iz tega člena se uporablja člen 16 izvedbene uredbe.

(*) UL L 373, 31.12.1991, str. 4.“;

3. v členu 15(1) se drugi stavek nadomesti z naslednjim:

„Ta nosilec izda zadevni osebi potrdilo iz člena 19(2) izvedbene uredbe in nosilcu, ki ga imenuje pristojni organ države članice, v kateri se opravlja dejavnost, nemudoma da na voljo informacije o zakonodaji, ki se v skladu s členom 11(3)(b) ali členom 12 osnovne uredbe uporablja za to osebo.“;

4. v členu 54 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Za namene uporabe člena 62(3) osnovne uredbe pristojni nosilec v državi članici, katere zakonodaja je veljala za zadevno osebo v času opravljanja zadnje dejavnosti te osebe kot zaposlene ali samozaposlene osebe, nosilcu v kraju stalnega prebivališča na njegovo zahtevo brez odlašanja zagotovi vse informacije, potrebne za izračun dajatev za brezposelnost, ki jih lahko pridobi v državi članici, v kateri se nahaja, zlasti znesek prejete plače ali prihodka od dela.“;

5. člen 55 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„1. Da bi zanjo veljal člen 64 ali člen 65a osnovne uredbe brezposelna oseba, ki odhaja v drugo državo članico, o tem pred svojim odhodom obvesti pristojnega nosilca in zahteva dokument, ki potrjuje, da ta oseba ohranja svojo pravico do dajatev pod pogoji iz člena 64(1)(b) osnovne uredbe.“;

(b) doda se naslednji odstavek:

„7. Odstavki od 2 do 6 se smiselno uporabljajo za primere iz člena 65a(3) osnovne uredbe.“;

6. v členu 56 se odstavka 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„1. Če se nezaposlena oseba odloči, da bo v skladu s členom 65(2) ali členom 65a(1) osnovne uredbe na razpolago službam za zaposlovanje v državi članici, ki ne zagotavlja dajatev, če se tam prijavi kot iskalec zaposlitve, ta oseba o tem obvesti nosilca in službo za zaposlovanje države članice, ki zagotavlja dajatve.

Na zahtevo službe za zaposlovanje države članice, ki ne zagotavlja dajatev, služba za zaposlovanje v državi članici, ki zagotavlja dajatve, pošlje ustrezne informacije o prijavi nezaposlene osebe in iskanju zaposlitve te osebe.

2. Kadar mora brezposelna oseba v skladu z zakonodajo, ki se uporablja v zadevni državi članici, izpolniti določene obveznosti in/ali iskati zaposlitev, imajo prednost obveznosti in/ali iskanje zaposlitve brezposelne osebe v državi članici, ki zagotavlja dajatve.

Če brezposelna oseba ne izpolni vseh obveznosti in/ali ne išče zaposlitve v državi članici, ki ne zagotavlja dajatev, to ne vpliva na dajatve, dodeljene v drugi državi članici.“

Člen 3

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourg, 22. maja 2012

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
N. WAMMEN

PRILOGA

Uredba (ES) št. 883/2004 se spremeni:

1. Priloga X se spremeni:

(a) v oddelku „NIZOZEMSKA“ se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) Zakon o podpori delu in zaposlovanju za mlade invalidne osebe z dne 24. aprila 1997 (Wet Wajong)“;

(b) v oddelku „ZDRUŽENO KRALJESTVO“ se:

(i) črta točka (c);

(ii) doda naslednja točka:

„(e) zaposlitveni in podporni dodatek, vezan na dohodek Welfare Reform Act 2007 (Zakon o reformi socialnega skrbstva iz leta 2007) in Welfare Reform Act (Northern Ireland) 2007 (Zakon o reformi socialnega skrbstva (Severna Irska) iz leta 2007).“;

2. Priloga XI se spremeni:

(a) v oddelku „NEMČIJA“ se točka 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Ne glede na člen 5(a) te uredbe in člen 7 Sozialgesetzbuch VI (zvezek VI Socialnega zakonika) lahko oseba, ki je obvezno zavarovana v drugi državi članici ali prejema starostno pokojnino po zakonodaji druge države članice, vstopi v sistem prostovoljnega zavarovanja v Nemčiji.“;

(b) v oddelku „FRANCIJA“ se točka 1 črta;

(c) oddelek „NIZOZEMSKA“ se spremeni:

(i) v točki 1 se točka (g) črta;

(ii) v točki 1 se doda naslednja točka:

„(h) Za namene člena 18(1) te uredbe so osebe iz točke 1(a)(ii) te priloge, ki začasno bivajo na Nizozemskem, upravičene do storitev v skladu z zavarovalno polico, ki jo zavarovancem na Nizozemskem nudi nosilec v kraju začasnega prebivališča, ob upoštevanju člena 11(1), (2) in (3) ter člena 19(1) Zorgverzekeringswet (Zakon o zdravstvenem zavarovanju) ter tudi do storitev, določenih v Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (Splošni zakon o posebnih zdravstvenih stroških).“;

(iii) točka 2 se spremeni:

(a) v uvodnem besedilu in točki (a) se besedilo „(nizozemska zakonodaja o splošnem starostnem zavarovanju)“ nadomesti z besedilom „Splošni zakon o starostnih pokojninah“;

(b) v prvem pododstavku točke (b) se besedi „navedeni zakonodaji“ nadomestita z besedami „zgoraj navedeni zakonodaji“;

(c) v drugem pododstavku točke (g) se besedilo „(nizozemska zakonodaja o splošnem zavarovanju preživelih vzdrževanih družinskih članov)“ nadomesti z besedilom „(Splošni zakon o preživelih svojcih)“;

(iv) točka 3 se spremeni:

- (a) v uvodnem besedilu se besedilo „(nizozemski Splošni zakon o zavarovanju preživelih vzdrževanih družinskih članov)“ nadomesti z besedilom „(Splošni zakon o preživelih svojcih)“;
- (b) v prvem pododstavku točke (d) se besedi „tej zakonodaji“ nadomestita z besedami „zgoraj navedeni zakonodaji“;

(v) točka 4 se spremeni:

- (a) v prvi alineji točke (a)(i) se besedilo „(Zakon o nezmožnosti za delo)“ nadomesti z besedilom „(Zakon o invalidskem zavarovanju)“;
 - (b) v točki (a)(ii) se besedilo „(Zakon o zavarovanju samozaposlenih za primer nezmožnosti za delo)“ nadomesti z besedilom „(Zakon o dajatvah za samozaposlene invalidne osebe).“
-